

Брюксел, 4.11.2019 г.
COM(2019) 562 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно прилагането на Регламент (ЕО) № 428/2009 за въвеждане режим на
Общността за контрол на износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на
изделия и технологии с двойна употреба, включващ доклад относно
упражняването на правомощието за приемане на делегирани актове, предоставено
на Комисията съгласно Регламент (ЕС) № 599/2014 на Европейския парламент и
на Съвета от 16 април 2014 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 428/2009 на
Съвета за въвеждане режим на Общността за контрол на износа, трансфера,
брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба**

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно прилагането на Регламент (ЕО) № 428/2009 за въвеждане режим на
Общността за контрол на износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на
изделия и технологии с двойна употреба, включващ доклад относно
упражняването на правомощието за приемане на делегирани актове, предоставено
на Комисията съгласно Регламент (ЕС) № 599/2014 на Европейския парламент и
на Съвета от 16 април 2014 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 428/2009 на
Съвета за въвеждане режим на Общността за контрол на износа, трансфера,
брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно член 23, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 428/2009 („регламента“) Комисията представя на Европейския парламент годишен доклад относно „работата, извършените проверки и консултации на Координационната група по въпросите на изделията с двойна употреба“ (КГИДУ). Освен това съгласно член 25, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 428/2009 на всеки три години Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета „обстоен доклад за прилагането и оценка на въздействието“. В член 25, параграф 3 се предвижда, че специални раздели от доклада разглеждат дейността на Координационната група по въпросите на изделията с двойна употреба (КГИДУ), въвеждането на защитена и криптирана система за обмен на информация между държавите членки и Комисията, както и прилагането на член 15, параграфи 1 и 2 относно актуализациите на списъците за контрол и член 24 относно националните санкции в случай на нарушение на регламента. Във връзка с това през 2013 г. Комисията започна да публикува годишни доклади за контрола върху износа и в съобщението си „Преглед на политиката за експортен контрол“¹ от 2014 г. посочи, че публикуването на доклади и на нечувствителна информация, получена благодарение на контрола, е ключова стъпка за повишаване на прозрачността и подобряване на спазването от страна на операторите и на капацитета им за контрол.

Освен това, за да се гарантират редовни и своевременни актуализации на общия списък на изделията с двойна употреба в съответствие със задълженията и ангажиментите, поети от държавите членки в рамките на международните режими за контрол на износа, с Регламент (ЕС) № 599/2014² на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета за въвеждане режим на Общността за контрол на износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба на Комисията се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) във връзка с изменения в приложение I към Регламент (ЕО) № 428/2009, попадащи в обхвата на член 15 от посочения регламент. Правомощието да приема делегирани актове беше предоставено на Комисията за срок от пет години, като член 23а гласи, че „Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок“.

¹ COM(2014) 244 final, 24.4.2014 г.

² ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 79.

В настоящия доклад, изготвен от Комисията с участието на държавите членки³ в рамките на КГИДУ, се представя информация относно прилагането на регламента през 2018 г. и са включени обобщени данни за контрола на износа през 2017 г.

2. РАЗВИТИЕ НА ПОЛИТИКАТА И НА НОРМАТИВНАТА УРЕДБА

2.1 Преглед на политиката за контрол на износа

Законодателният процес за модернизиране на контрола върху износа на ЕС, който започна през 2016 г. с разглеждането на предложението на Комисията⁴ от страна на Европейския парламент и Съвета, постигна напредък през 2018 г. с приемането на доклад и позиция на Европейския парламент на 17 януари 2018 г. В позицията на Парламента са включени 101 изменения, които показват широката му подкрепа за по-хармонизиран и ефективен контрол, за адаптиране на системата на ЕС за контрол на износа към новите заплахи, свързани с технологиите за кибернаблюдение, и за вземане предвид на правата на човека като част от общия стремеж към по-отговорна, основаваща се на ценности търговия и към „Европа, която гарантира закрила“. От своя страна Съветът продължи да проучва предложението през 2018 г.

През 2018 г. Комисията проведе серия от целеви консултации и установи контакти с ключови заинтересовани страни от промишлеността и гражданското общество. Поспециално на 13 декември 2018 г. бе организиран форум за контрола на износа съвместно с австрийското председателство на Съвета на ЕС, за да се обменят мнения с представители на промишлеността и гражданското общество⁵.

2.2 Изменения на Регламент (ЕО) № 428/2009

С член 25, параграф 3, букви в) и г) от Комисията се изисква да докладва за прилагането на член 15, параграфи 1 и 2 относно актуализирането на приложения I и IV към регламента. През периода на докладване приложение I към регламента бе изменено еднократно. С Делегиран регламент (ЕС) 2018/1922 на Комисията от 10 октомври 2018 г.⁶ бе актуализиран контролният списък на ЕС в приложение I и бяха включени над 200 изменения, договорени през 2017 г. в рамките на многостранните режими за контрол на износа (най-вече изменения, договорени на пленарното заседание на Васенаарската договореност през 2017 г., като много от тях бяха редакционни). Приложения II и IV към регламента също бяха актуализирани в съответствие с измененията в приложение I.

В контролния списък на ЕС за 2018 г. беше въведен нов контрол върху електрооптични модулатори (3A001i), „заготовки за подложки“ маски за производството на полупроводници (3B001j) и четящи интегрални схеми („ROIC“) за фокални плоски решетки („FPA“) (6A002f). От друга страна, от него беше премахнат контролът върху работи с триизмерна обработка на изображения (2B007a), технологии за устройства за цифрово управление (2E003b) и генератори на команди за металообработващи машини (2E003d) и се въвежда ново отпадане на контрола върху „модернизации“ на софтуер за проникване (4D004), технологии за „оповестяване на уязвимост“ и „реагиране при

³ Някои компетентни органи на държавите членки също публикуват обществено достъпни доклади за търговията с изделия с двойна употреба.

⁴ Предложението на Комисията за регламент COM(2016) 616 е на разположение на адрес <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1476175365847&uri=CELEX:52016PC0616>

⁵ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/december/tradoc_157562.pdf

⁶ ОВ L 319, 14.12.2018 г., стр. 1.

киберинцидент“ (4E001), както и върху високоскоростни записващи кинокамери и механични камери (6A003a). В контролния списък на ЕС за 2018 г. са включени и промени в контрола върху апаратура за измерване и проверка (2B006), морски газови турбини (9A002) и наземно оборудване за управление на космически летателни апарати (9A004), както и върху поточноформовъчни машини (2B109) за производството на ракети, навигационни спътникови системи (7A105), в това число регионални и глобални системи, и турбореактивни/турбовентилаторни двигатели (9A101).

Беше публикувана „Всеобхватна бележка относно измененията“ като ръководство, в което се представя общ преглед на всички технически промени в контролния списък на ЕС за 2018 г. на изделията с двойна употреба⁷. Актуализираният и консолидиран контролен списък на ЕС започна да се прилага на 15 декември 2018 г., като по този начин се позволи на ЕС да изпълни поетите от него международни ангажменти по отношение на контрола на износа и се подпомогнаха износителите от ЕС в случаите на занижаване на контролните параметри.

На 19 декември 2018 г. Комисията прие също така предложение⁸ за изменение на регламента като част от пакета от мерки в рамките на „план за извънредни действия“ за определени сектори, в случай че не се достигне до споразумение във връзка с оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз. С предложението Обединеното кралство се добавя към списъка на местоназначенията в ЕС001, за да бъдат предотвратени твърде големите смущения на търговията и прекомерната административна тежест за износа на изделия с двойна употреба от ЕС за Обединеното кралство, като същевременно се обезпечават международната сигурност и сигурността в ЕС.

2.3 Национални мерки за прилагане

Регламентът е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки, но предвижда, че държавите членки приемат съответните мерки за прилагане на някои разпоредби и че информацията относно тези мерки следва да се публикува в Официален вестник на Европейския съюз. Информационната бележка от 20 август 2016 г.⁹ предоставя общ преглед на мерките, приети от държавите членки, включващи, *inter alia*, разширяването на контрола на брокерската дейност и транзита, прилагането на контрола и по отношение на невключени в списъка изделия от съображения, свързани със защита на обществената сигурност и на правата на човека, въвеждането на национални генерални разрешения за износ, прилагането на контрол на трансфера в рамките на ЕС за невключени в списъка изделия, както и информация, свързана с компетентните органи. Освен това през 2018 г. държави членки докладваха за нови мерки: Италия прие Законодателен декрет № 221 от 15 декември 2017 г. за актуализиране на националните разпоредби съгласно Регламент (ЕО) № 428/2009, а Люксембург прие Закон за контрол на износа на 27 юни 2018 г. Следва да се отбележи също така, че на 23 октомври 2018 г. Нидерландия прие указание за износа чрез компютърния облак.

⁷ Обобщаващата бележка е достъпна на следния адрес: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/december/tradoc_157585.pdf

⁸ ОВ L 85 I, 27.3.2019 г., стр. 20. Регламент (ЕС) 2019/496 на Европейския парламент и на Съвета бе приет на 25 март 2019 г. (ОВ L 85 I, 27.3.2019 г.).

⁹ ОВ C 304, 20.8.2016 г., стр. 3.

Член 24 от регламента гласи, че „държавите членки вземат необходимите мерки да гарантират правилното прилагане на всички разпоредби на настоящия регламент. По-специално те определят санкциите, приложими при нарушения на разпоредбите на настоящия регламент, или на други такива, приети за неговото прилагане. Тези санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи“. В член 25, параграф 3, буква д) се изисква в доклада на Комисията да бъде включен специален раздел относно „мерките, взети от държавите членки съгласно член 24 и съобщени на Комисията съгласно параграф 1 от настоящия член“. Приложението към настоящия доклад включва списък с такива мерки, докладвани на Комисията.

3. Дейности на Координационната група по въпросите на изделията с двойна употреба

Съгласно член 23, параграф 3 от регламента Комисията представя на Европейския парламент годишен доклад относно работата, извършените проверки и консултации на Координационната група по въпросите на изделията с двойна употреба (КГИДУ), която включва експерти от Комисията и държавите членки и чиято задача е да проучва всички въпроси, свързани с прилагането на контрола на износа с оглед практическото подобряване на съгласуваността и ефективността на контрола в целия ЕС. Освен това в член 25, параграф 3, буква а) се добавя, че „специални раздели от доклада разглеждат дейността на Координационната група по въпросите на изделията с двойна употреба“.

През периода на докладване КГИДУ проведе седем заседания, като по този начин бе осигурен форум за консултации по редица актуални въпроси, отнасящи се до прилагането на регламента. Експерти от КГИДУ участваха също така в технически семинар за подготовка за оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз.

3.1 Консултации по въпроси, свързани с изпълнението — общ обмен на информация

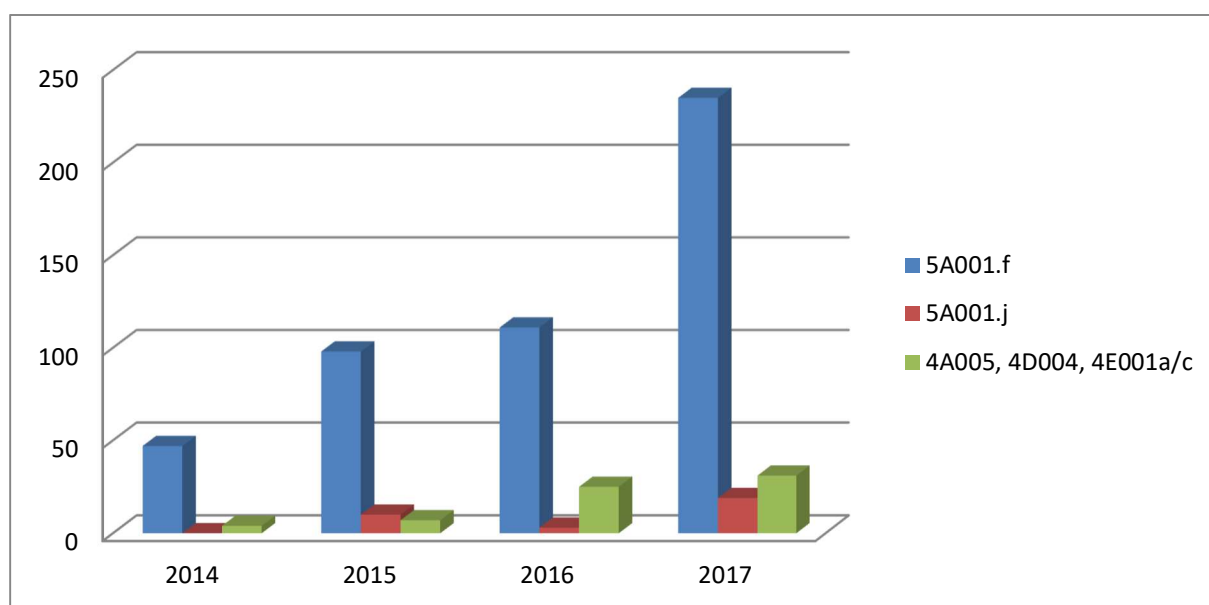
КГИДУ осъществи *общ обмен на информация по свързани с контрола на износа въпроси*, в това число в подкрепа на модернизацията на контрола върху износа на ЕС. КГИДУ извърши преглед на *прилагането на контрола на крайната употреба („универсален“ контрол)*, за да установи сходства в националните подходи, и проведе анкета относно *националните практики по отношение на валидността на лицензите*, от която станаха видни разлики в националните практики в това отношение.

КГИДУ обсъди позицията, представена от Лигата на европейските научноизследователски университети (LERU, която представлява сдружение на 23 водещи университета в Европа, занимаващи се активно с научни изследвания, <https://tinyurl.com/LERU-Dual-Use>), в който се очертават основните опасения на академичния сектор по отношение на прилагането на регламента, и разгледа варианти за разработване на насоки за подпомагане на съгласуваното и ефективно прилагане на контрол върху научните изследвания в областта на изделията и технологиите с двойна употреба.

КГИДУ проведе обмен на информация относно **националните мерки за изпълнение** и започна подготовка за актуализиране на съответната информационна бележка с оглед на уведомленията за национални мерки от Италия и Люксембург.

КГИДУ направи преглед на методологията и на подхода за обмен на данни и **събра данни относно лицензирането**, които обхващат 2017 г., с цел да се засили обменът на информация между държавите членки и да се увеличи степента на публична прозрачност относно контрола от страна на ЕС върху износа на изделия с двойна употреба (обобщените данни за ЕС от 2017 г. бяха използвани при изготвянето на настоящия годишен доклад за контрола върху износа).

В контекста на дебата относно контрола на изделията за кибернаблюдение КГИДУ проведе **обмен на информация относно прилагането на контрола върху технологиите за кибернаблюдение** през 2017 г. Данните показват увеличаващ се, но ограничен брой лицензи (285 лиценза през 2017 г.). През същия период са издадени 34 отказа за изделия от технологиите за кибернаблюдение¹⁰.

КГИДУ осъществи надзор над дейността на експертната група „Технологии за наблюдение“ (STEG). През 2018 г. STEG проведе една среща и проследи съответното развитие на технологиите и политиките, като направи преглед на тенденциите в лицензирането и отказите и предостави експертни познания в подкрепа на законодателния процес за модернизиране на контрола върху износа на ЕС и във връзка с техническите дискусии по линия на Васенаарския многостранен режим за контрол на износа.

3.2 Технически обмен на информация — въпроси, свързани с прилагането

- **Подкрепа за изготвяне на актуализиран вариант на контролния списък на ЕС**

¹⁰ През 2017 г. са издадени 20 отказа за оборудване за прихващане или заглушаване на мобилни телекомуникации, един отказ за системи за наблюдение на комуникации в мрежи, работещи с интернет протокол (IP), и 13 отказа за софтуер за проникване.

С КГИДУ бяха проведени консултации и тя оказва подкрепа в процеса на изготвяне на делегиран регламент на Комисията за актуализиране на контролния списък на ЕС в приложение I към Регламент (ЕО) № 428/2009. Национални експерти, както и наблюдатели от Европейския парламент, присъстваха на специална сесия на КГИДУ на 17 май 2018 г. и направиха презентации, в които откриха най-важните изменения в контролния списък. Делегиран регламент (ЕС) 2018/1922 на Комисията бе приет на 10 октомври 2018 г. и публикуван на 14 декември 2018 г.¹¹

- ***Обмен на техническа информация по конкретни въпроси на прилагането***

Председателствана от Швеция виртуална работна група относно контрола на ядрените изделия извърши *техническа оценка на параметрите за контрол на конкретни ядрени изделия*, а КГИДУ прие нейното предложение за включване на Бележката за ядрения софтуер в списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба за 2018 г. КГИДУ подкрепи също така продължаването на обсъжданията относно конкретни параметри на контрола, например за 0A001 (ядрени реактори) и 0B001 (инсталации за разделяне на изотопи на природен уран, обеднен уран или специални ядрени материали и т.н.), в опит да се хармонизира тълкуването на този контрол.

КГИДУ одобри също така създаването на техническа експертна група относно контрола на солите на прекурсорите на химически оръжия и подкрепи техническото изготвяне на позицията на ЕС по този въпрос в съответния многостранен режим за контрол на износа.

На 12 октомври 2018 г. КГИДУ проведе съвместна среща на експерти в областта на лицензирането и митническите въпроси, за да се направи техническо проучване на някои свързани с митниците разпоредби, например относно определението за износител, данните за получателя и крайния потребител, посочени в декларацията за износ и в митническата декларация за износа на изделия с двойна употреба, и ролята на таблицата на съответствието при основания на риска подбор на изделията с двойна употреба от страна на митническите органи.

3.3 Насоки на ЕС за контрол на износа на изделия с двойна употреба

КГИДУ създаде техническа експертна група относно Насоките за вътрешни програми за съответствие (ВПС). Тази експертна група проведе четири заседания — на 29 януари, 1 март, 7 май и 30 ноември, и проведе обществена консултация относно проекта на насоки за ВПС от септември до ноември 2018 г. Бяха получени общо 169 отговора от браншови организации и износители в 23 държави — членки на ЕС. Коментарите от промишлеността бяха разгледани от експертите на техническата експертна група и проектът на насоките беше представен на заинтересованите страни на проведения на 13 декември 2018 г. форум за контрола на износа. Очаква се насоките да бъдат приети през 2019 г.

¹¹ ОВ L 319, 14.12.2018 г., стр. 1.

3.4 Обмен на информация между компетентните органи

В член 25, параграф 3, буква б) от Комисията се изисква да докладва за „прилагането на член 19, параграф 4“ и за „достигнатия етап при въвеждането на защитена и криптирана система за обмен на информация между държавите членки и Комисията“. Комисията, подпомагана от КГИДУ, продължи да развива електронната система за изделия и технологии с двойна употреба (ЕСИТДУ) — защитена и криптирана електронна система на сървър на Комисията, чието предназначение е да подкрепя засиления обмен на информация между органите за контрол на износа и Комисията. През 2018 г. КГИДУ постигна съгласие по конкретни подобрения в ЕСИТДУ и разработи функционалности, които поддържат *нотификациите за откази съгласно член 13, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 428/2009 и двустранните консултации между компетентните органи съгласно член 11 и член 13, параграф 5 от регламента*. В ЕСИТДУ бяха внесени и други по-несъществени актуализации, например актуализирането през декември 2018 г. на списъка с изделия в ЕСИТДУ с цел да бъде отразена *актуализацията от 2018 г. на контролния списък на ЕС*, извършена с Делегиран регламент (ЕС) 2018/1922 на Комисията.

Посредством специализирана техническа експертна група КГИДУ продължи също така да подкрепя създаването на „платформа за електронно лицензиране“, която да бъде използвана на доброволен принцип от компетентните органи. След проведеното през 2017 г. проучване за осъществимост техническата експертна група относно електронното лицензиране проведе две заседания — на 14 март и на 13 септември 2018 г., и продължи да подпомага „пилотния проект за електронно лицензиране“. В края на 2018 г. „прототипът за фронт офис“ беше готов за изпробване от компетентните органи, а „прототипът за бек офис“ беше все още в процес на разработване. Италия, Латвия, Румъния и Гърция се присъединиха към пилотния проект. Проектът беше представен на заинтересованите страни по повод на форума за контрола на износа на 13 декември 2018 г. В края на 2018 г. 13 държави членки разполагаха с електронни системи за лицензиране.

3.5 Група от експерти на ЕС в областта на изделията с двойна употреба

През 2018 г. групата от експерти на ЕС в областта на изделията с двойна употреба от Съвместния изследователски център (JRC) на Комисията и експерти, осигурени от държавите членки, продължи да оказва подкрепа на компетентните органи, потърсили консултации във връзка с конкретни случаи, свързани с издаване на лицензи. Общо през периода на докладване на 6 компетентни органа бяха предоставени 10 технически консултации относно класирането на стоки.

3.6 Прилагане и изпълнение

КГИДУ обмени информация относно прилагането и изпълнението на контрола. Според наличните данни през 2018 г. мрежата на ЕС за контрол на износа, състояща се от служители в компетентните органи на държавите членки и Комисията, е имала над 300 души персонал. По отношение на правоприлагането през 2017 г. са регистрирани 120 нарушения на разпоредбите за контрол на износа, а националните правоприлагащи органи са наложили 130 административни санкции и две наказателноправни санкции.

3.7 Изграждане на капацитет

През 2017 г. Съвместният изследователски център (JRC) на Комисията продължи поредицата от технически семинари, провеждани в сътрудничество с Министерството на енергетиката на САЩ, като проведе на 23—24 май 2017 г. десетия семинар в централата на Световната митническа организация в Брюксел, Белгия. В семинара участваха служители, работещи в областта на издаването на лицензи, и технически експерти от компетентните органи, както и износители, академични и научноизследователски организации. Разгледаните теми включваха предизвикателствата, свързани с прилагането на универсалния контрол и предизвикателствата, отнасящи се до съответствията между митническите кодове и списъците за контрол на износа.

През 2018 г. КГИДУ подкрепи организирането от страна на Съвместния изследователски център на Комисията на семинар „*Inreach*“ на ЕС за изграждане на капацитет в Испра (Италия) на 6—7 март 2018 г. и на технически семинар, организиран съвместно с Националната администрация за ядрена сигурност на САЩ (NNSA), също в Испра на 18—19 септември 2018 г.

Съвместният изследователски център на Комисията представи „Наръчник за контрол на износа на химикали“, в който се посочват съответствията между кодовете на химикалите (класификационен номер за целите на контрола на износа, митнически код, CAS номер и химично наименование) съгласно различни регламенти на ЕС в областта на търговията.

3.8 Прозрачност и диалог с представителите на промишлеността и академичните среди

КГИДУ оказва подкрепа при организирането на Форум за контрол на износа на 13 декември 2018 г. в Брюксел, в който участваха браншови организации, дружества, работещи в областта на изделията с двойна употреба, академични среди и организации на гражданското общество, за да обсъдят прилагането на контрола на износа в ЕС и законодателния процес за модернизиране на контрола на износа в ЕС. Като цяло през 2018 г. Комисията и компетентните органи организираха или участваха в повече от 180 информационни мероприятия за промишлеността.

КГИДУ също така подготви документация с цел да окаже подкрепа на износителите при прилагането на регламентите. По-конкретно измененията в текста на контролния списък на ЕС, въведени с Делегиран регламент (ЕС) 2018/1922 на Комисията, бяха обобщени с информационна цел в документа „Всеобхватна бележка относно измененията“.

4 ОСЪЩЕСТВЯВАН В ЕС КОНТРОЛ НА ИЗНОСА — КЛЮЧОВИ ДАННИ

Трудно е да се получи надеждна информация за общия износ с двойна употреба (включително неписани изделия с двойна употреба), тъй като не съществува съответно определен икономически сектор. Въпреки това Комисията и държавите членки събират данни, които дават възможност за приблизителни оценки на износа на стоки с двойна употреба, въз основа, от една страна, на специфични данни относно лицензирането, събрани от компетентните органи, и, от друга страна, на статистически данни за митнически стоки, които включват стоките с двойна употреба.

Приблизителните стойности за обема на износа през 2017 г. са представени по-долу. Следва да се отбележи, че представените по-долу приблизителни стойности не обхващат услугите и нематериалните трансфери на технологии, свързани с търговията със стоки с двойна употреба.

4.1 Търговия с изделия с двойна употреба в ЕС: изделия и местоназначения

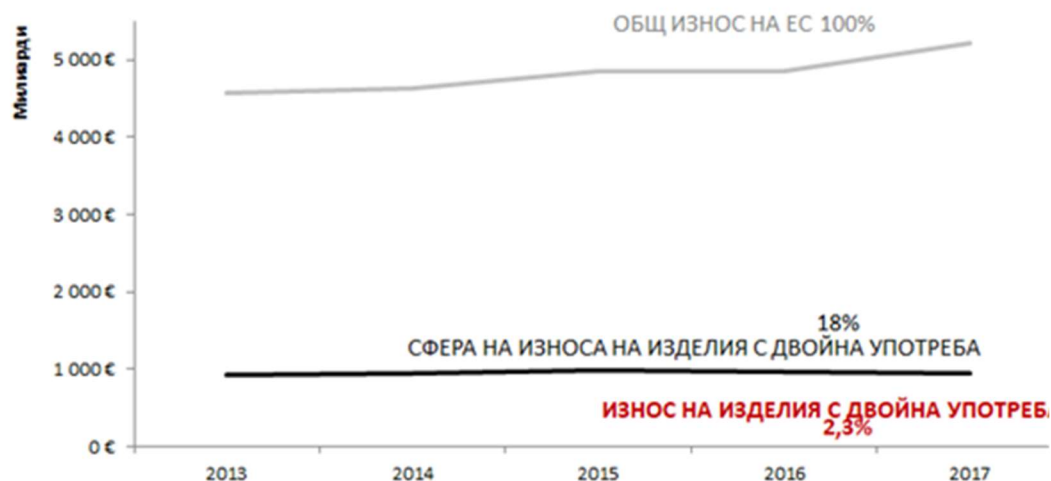
През 2018 г. регламентът се прилагаше предимно по отношение на износа на около 1846 „изделия“ с двойна употреба, изброени в приложение I („контролния списък на ЕС“) и класирани в 10 категории (графика 1). Тези изделия с двойна употреба се отнасят до около 1000 митнически стоки, включително химикали, метали и неметални минерални суровини, компютри, електронни и оптични продукти, електрическо оборудване, машини, превозни средства и транспортно оборудване и т.н., и обикновено попадат във високотехнологичния сегмент на тази широка сфера на смесените стоки.

Графика 1: Брой на изделията с двойна употреба, включени в 10-те категории от приложение I след приемането на Регламент (ЕС) 2018/1922.

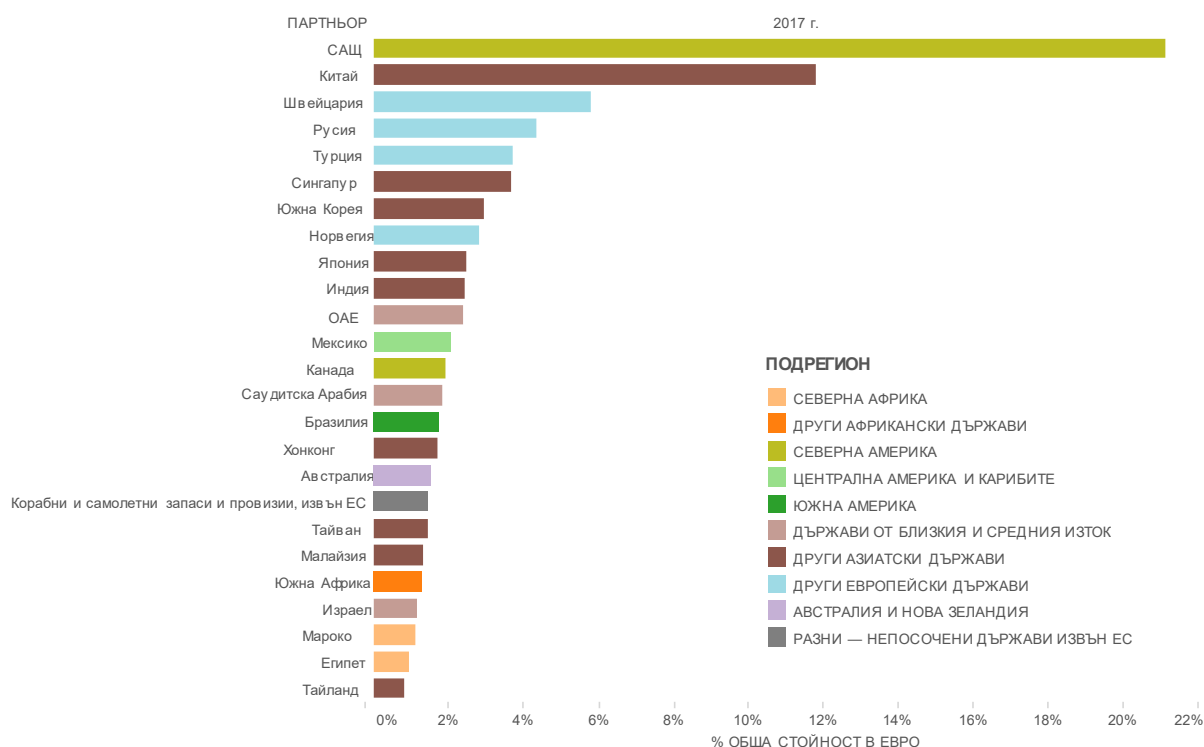
Статистическите оценки на относителното значение на търговията с изделия с двойна употреба сочат, че износьт на изделия с двойна употреба представлява около 2,3 % от общия износ на ЕС (в рамките на ЕС и за държави извън ЕС) в рамките на една широка „сфера на износа на изделия с двойна употреба“¹² сред митническите стоки (графика 2).

¹² В статистическата методика, разработена от Съвместния изследователски център на Комисията, се използва разработена от ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ таблица на съответствието между класификационните номера на изделията с двойна употреба и митническите кодове и данните от базата СОМЕХТ на Евростат, както и данните относно лицензирането. Понятието „сфера на износа на изделия с двойна употреба“ се отнася до широка сфера от смесени стоки, която включва изделия с двойна употреба. Търговията с изделия с двойна употреба се извършва в рамките на тази сфера от стоки, но не е идентична с нея, тъй като далеч не всички стоки от сферата на износа на изделия с двойна употреба са действително с двойна употреба.

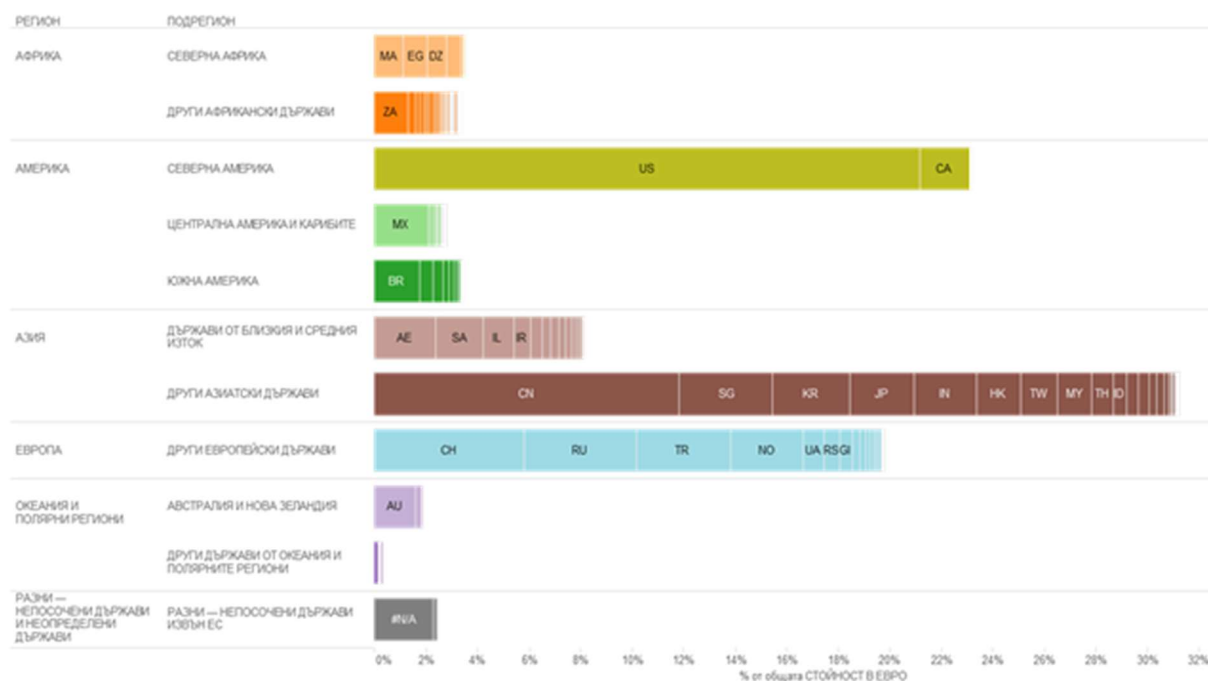
Графика 2: Статистически оценки на износа на изделия с двойна употреба в рамките на ЕС и за държави извън ЕС.

Статистическите оценки разкриват също така основните местоназначения за износа и сочат, че голяма част от износа на изделия с двойна употреба е насочена към държавите, посочени в генерални разрешения на Съюза за износ (ГРЕСИ). Държавите по местоназначение отразяват структурата на експортния пазар на ЕС по отношение на съответните стоки, както и улесняването на търговията чрез ГРЕСИ (графики 3 и 4)¹³.

Графика 3: Оценки на износа на ЕС на изделия с двойна употреба: първите 25 държави по местоназначение на износа и техните подрегиони през 2017 г.

¹³ „Корабни и самолетни запаси и провизии, извън ЕС“ се определя като доставки за складове на кораби и въздухоплавателни средства. „Други — неупоменати държави, извън ЕС“ обхваща държави и територии, които не са упоменати в контекста на търговията с трети държави (т.е. тези кодове обичайно се използват за стоки, доставяни за офшорни съоръжения).

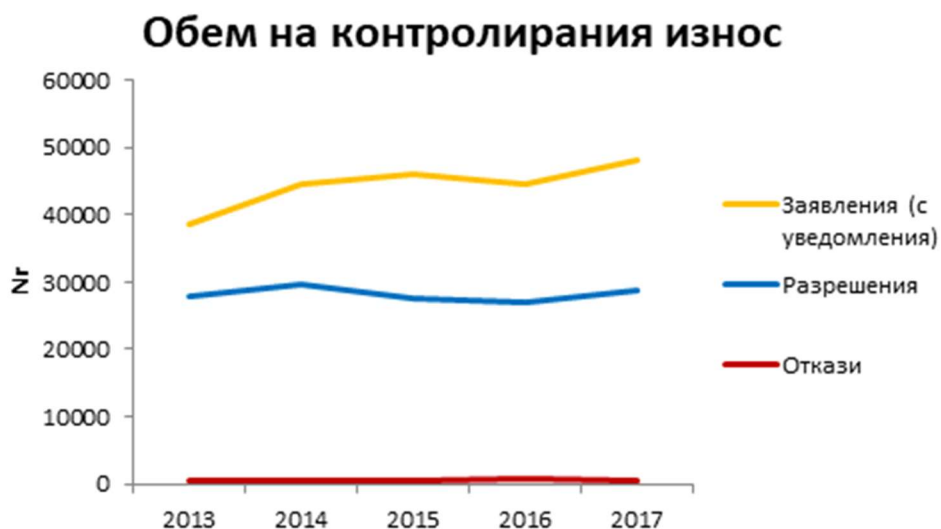
Графика 4: Оценки на износа на ЕС на изделия с двойна употреба: държави по местоназначение, разпределени по региони и подрегиони, през 2017 г.

4.2. Контрол на търговията с изделия с двойна употреба в ЕС: заявления, лицензи, откази

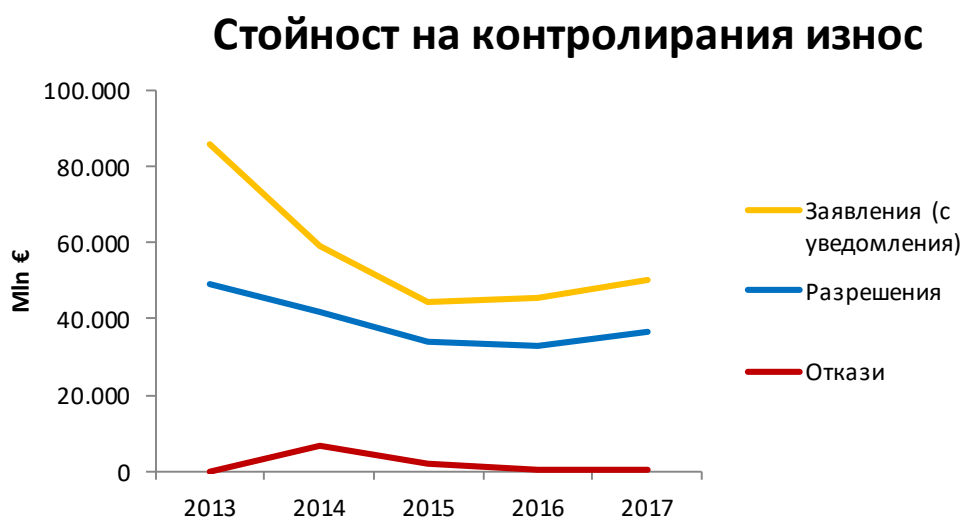
С оглед на член 19, параграф 2, който гласи, че „държавите членки вземат всички необходими мерки за установяване на пряко сътрудничество и обмен на информация между компетентните органи с оглед да се повиши ефикасността на режима на Общността за контрол на износа“, КГИДУ осъществи обмен на информация и данни относно лицензирането с цел да подобри разбирането на контрола на износа и на неговото икономическо въздействие. Някои от събраните през периода на докладване данни са представени по-долу; следва да се отбележи обаче, че някои държави членки не събират всички видове данни. Поради това предоставената по-долу информация се изразява в приблизителни оценки на сумарните количества и стойности в рамките на данните, предоставени от държавите членки.

Общата стойност¹⁴ на заявленията е достигнала 50,2 млрд. евро, а контролираният износ на изделия с двойна употреба е представлявал 2,7 % от общия износ за държави извън ЕС. Разрешената търговия с изделия с двойна употреба е възлизала на 36,6 млрд. евро, което представлява 2,0 % от общия износ за държави извън ЕС, като по-голямата част от трансакциите са били разрешени по силата на индивидуални лицензи (приблизително 25 600 отделни лиценза, издадени през 2017 г.) и на глобални лицензи (според стойността). Реално само малка част от износа е била отказана: през 2017 г. са издадени близо 631 отказа, което представлява около 1,5 % от стойността на контролирания износ на изделия с двойна употреба през въпросната година и 0,04 % от общия износ за държави извън ЕС.

¹⁴ Тази графика включва стойността на заявленията за лицензи и уведомленията в рамките на генералните разрешения за износ.

Графика 5: Обем (брой) на разрешенията и отказите през периода 2013—2017 г.¹⁵.

Графика 6: Стойност (в млн. евро) на разрешенията и отказите през периода 2013—2017 г.

¹⁵ В графики 5 и 6 данните за заявленията включват всички заявления за лицензи, включително уведомленията в рамките на генералните разрешения, като така разкриват най-общо обема на „контролирания износ“, т.е. стойността на износа за държави извън ЕС, който подлежи на процес на издаване на разрешение. В случаите, когато не са налични данни за заявленията, в графиката се използват данните за разрешенията като приблизителни оценки за броя на заявленията. Данните за разрешенията се отнасят за износа на изделия с двойна употреба, разрешен по силата на индивидуални и глобални лицензи. Следва да се отбележи, че броят на заявленията не съответства непременно на сбора от разрешенията и отказите, тъй като е възможно някои заявления да бъдат оттеглени, а други да не бъдат приключени в рамките на годината. Данните за отказите се отнасят за обема и стойността на отказания износ.

Обем на разрешения износ по вид лицензи през 2017 г.

Графика 7: Обем (брой) на разрешенията, класирани по вид лицензи, през 2017 г.

Стойност на разрешения износ по вид лицензи през 2017 г.

Графика 8: Стойност (в млн. евро) на разрешенията, класирани по вид, през 2017 г.

5. **Упражняване на правомощията, предоставени по силата на член 15, параграф 3 от регламента**

Съгласно регламента на Комисията се предоставят правомощия с оглед прилагането на някои от неговите разпоредби. По-специално член 15, параграф 3 предвижда, че „на Комисията се предоставя правомощието да приема в съответствие с член 23а делегирани актове във връзка с актуализиране на списъка на изделията с двойна употреба, съдържащ се в приложение I. Актуализирането на приложение I се извършва в рамките на обхвата, определен в параграф 1 от настоящия член. Когато актуализирането на приложение I е свързано с изделията с двойна употреба, които са изброени и в приложения IIa — IIж или в приложение IV, тези приложения се изменят съответно“. Освен това в член 23а, параграф 2 от Комисията се изисква да „изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок“ и се предвижда, че „делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок“.

Горепосоченото правомощие за приемане на делегирани актове беше упражнявано редовно и своевременно с цел да се актуализира списъкът на изделията с двойна употреба, съдържащ се в приложение I към Регламент (ЕО) № 428/2009, така че да се осигури пълно спазване на международните задължения по отношение на сигурността, да се осигури прозрачност и да се запази конкурентоспособността на износителите от ЕС. В съответствие с регламента по време на подготвителната си работа Комисията проведе също така подходящи консултации, включително на експертно равнище. По-специално представители на Европейския парламент бяха канени всяка година на специална сесия на КГИДУ, по време на която бяха представяни и разяснявани ключовите промени в контролния списък на ЕС и беше обсъждан графикът за ежегодното актуализиране.

От влизането в сила на делегирането на правомощия през 2014 г. Комисията прие пет делегирани акта, както следва:

- Делегиран регламент (ЕС) № 1382/2014 на Комисията от 22 октомври 2014 година за изменение на Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета за въвеждане режим на Общността за контрол на износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба;
- Делегиран регламент (ЕС) 2015/2420 на Комисията от 12 октомври 2015 година за изменение на Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета за въвеждане режим на Общността за контрол на износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба;
- Делегиран регламент (ЕС) 2016/1969 на Комисията от 12 септември 2016 година за изменение на Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета за въвеждане режим на Общността за контрол на износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба;
- Делегиран регламент (ЕС) 2017/2268 на Комисията от 26 септември 2017 година за изменение на Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета за въвеждане режим на Общността за контрол на износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба;

- Делегиран регламент (ЕС) 2018/1922 на Комисията от 10 октомври 2018 година за изменение на Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета за въвеждане режим на Общността за контрол на износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Комисията приканва Европейския парламент и Съвета да приемат за сведение настоящия доклад в контекста на надлежното упражняване от страна на Комисията на правомощията, делегирани с регламента на ЕС.